

VALOA TUNNELIIN

VALAISTUSKILPAILU

Arvostelupöytäkirja

Valoa tunneliin -valaistuskilpailu

Järjestäjätahot: Kuopion kaupungin Savilahti-projekti, SmaRa – Savilahden smarteimmat ratkaisut -hanke ja Taiteen edistämiskeskus (Taike)

1. EHDOTUSTEN KIRJAAMINEN

Määräaikaan 21.4.2017 klo 14.00 mennessä kilpailuun saapui viisi ehdotusta nimimerkeillä:

Nro 1 "Kajo" (Savolainen Kalaksi)

Nro 2 "Lux borealis" (Portaali)

Nro 3 "lux_us" (Kaupunkimetsä)

Nro 4 "Pakkasen puremat" (Huuhdos)

Nro 5 "Valokolmikko" (Trioskooppi)

2. KILPAILUEHTOJEN TÄYTTÄMINEN

Todettiin, että kaikki ehdotukset täyttävät kilpailuohjelmassa asetetut vaatimukset.

3. ARVOSTELULAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Kilpailun palkintolautakunta kokoontui kolme kertaa 20.2., 10.5. ja 29.5.2017.

4. KILPAILUN TAVOITTEET

Kilpailussa haetaan ideaa tunnelivalaistukselle, joka muuttaa luotaantyöntävän pitkän ja pimeän tunnelikokonaisuuden luonteen elämykselliseksi ja houkuttelevaksi kevyen liikenteen ympäristöksi. Tavoitteena on löytää toteutuskelpoinen idea joka kohentaa alikulkutunneleiden valaistusolosuhteita sekä ulkonäköä. Tavoite on, että tunnelivalaistuksen myötä muodostuu kiinnostava kevyen liikenteen ympäristö, joka houkuttelee liikkumaan pyöräillen ja kävellen yksityisautoilun sijaan. Tavoitteena on pyrkiä edistämään vähähiilisiä liikkumismuotoja, hillitsemään ajoneuvoista aiheutuvia ruuhkia ja päästöjä sekä edistämään arkiliikuntaa ja hyvinvointia.

tunnelman ja voisi toimia hetkellisesti, mutta ei ole taiteellisesti tarpeeksi kestävä. Valaistustekniikka mahdollistaisi monenlaiset kuva-aiheet.

Kiipeilyn estäminen kiskoihin voi muodostua toteutusvaiheessa ongelmaksi. Tunnelien väliin sijoitetun valon näkyvyyttä kesäaikaan epäiltiin.

Nro 2 "Lux borealis" (Portaali)

Teoksen valaistusratkaisu on moderni ja ajaton. Teos on visuaalisesti yksinkertainen ja tehokas. Valaistus tukee tunnelin pelkistettyä arkkitehtuuria, ja valaistusratkaisu ei vaikuta päälle liimatulta. Yhdessä huoliteltujen seinäpintojen kanssa tunnelista tulee sisätilamainen. Palkintolautakunta pohti, onko ratkaisu jopa liian yksinkertainen ja monotoinen, tulisiko olla enemmän yksityiskohtia luomaan houkuttelevuutta ja yllätyksellisyyttä. Valojuovituksen muodostama labrynttimäinen tunnelma luo osaltaan myös pelottavaa tunnelmaa tunnelin loppumattomuudesta.

Teos on teknisesti helppo toteuttaa, mutta ylläpidossa mahdolliset graffitit siistityillä seinillä tuovat haasteen. Palkintolautakunta pohti toisiko esim. valon värin vaihtelevuutta pitkässä tunnelissa teokseen kaivattua eloisuutta.

Nro 3 "lux_us" (Kaupunkimetsä)

Teos nähtiin näyttävänä kokonaisuutena, jossa valotaide on työtä tukeva elementti. Teoksen luontoon ja metsään viittaava idea on hieno ja vähentää tunnelin betonimaisuutta. Kokonaisuutta pidettiin sekavahkona, ja siitä oli vaikea saada kokonaisotetta, toisaalta se on juuri osa teoksen kiinnostavuutta. Värimaailman vaihtuminen vuorokauden aikojen mukaan luo tunneliin oman maailmansa, mikä nähtiin positiivisena. Teoksen yleisvalo on kattava.

Teoksen ajatus tunnelin jakamisesta kahteen väylään (jalankulkijat / pyöräilijät) nähtiin toimimattomana kapeassa tunnelissa. Puuseinä luo tunneliin pehmeyttä ja tuo ekologisuuden hyvin esiin. Graffitiseinä nähtiin toimivan paremmin joko vapaana graffitiseinä tai ammattilaisen maalaamana. Nuorten toteuttamana osallisuus ja yhdessä tekeminen lisääntyisi, mutta havainnekuvien antama kuva jäisi saavuttamatta. Havainnekuvien lämpö ja raikkaus eivät näy itse työssä. Teoksessa ei huomioitu alavaraa (500mm), jolloin puuosat ovat vaarassa kastuvat mm. sulamisvesien aikana. Puuosien ilkvallan kestävyys myös pohditutti.

Nro 4 "Pakkasen puremat" (Huuhdos)

Teos tuo pehmeyttä kovaan ympäristöön ja kannustaa pysähtymään sekä tutkimaan. Teoksessa on yllätyksellisyyttä ja vaihtelevuutta. Teos muuntaa tilan läpikulkutunnelista paikaksi, jossa on lämmin tunnelma. Teoksen pyöreät valot

Alikulkutunnelien halutaan olevan Kuopion keskustan ja Savilahden uudistavan kaupunginosan välillä linkejä, jotka yhdistävät alueita erottamisen sijaan. Teoksella voi olla myös opastavia elementtejä. Se voi sisältää älykkäitä, uusinta teknologiaa hyödyntäviä ratkaisuja. Lisäksi valaistussuunnittelukilpailun kautta pyritään löytämään/ kehittämään sellaista valaistussuunnittelun toimintamallia, jonka avulla kevyen liikenteen ympäristöjä voitaisiin kehittää myös laajemmin Savilahdessa sekä muilla alueilla.

5. YLEISARVIOINTI

Kilpailun yleistaso on hyvä ja työt ovat tasokkaita. Muutama työ nousi erityisesti esille. Kokonaisuudessaan töiltä odotettiin vielä innovatiivisempia ratkaisuja sekä houkuttelevuuden ja turvallisuuden laajempaa huomioimista. Osa töistä on teknisesti ja osa taiteellisesti kestävämpiä. Toteutuessaan jokainen töistä tekee tunnelista kiinnostavamman, houkuttelevamman sekä nostaa alueen profiilia.

Palkintolautakunta on työssään kiinnittänyt huomionsa seuraaviin näkökulmiin:

Valaistuksen ja ympäristön visuaalinen ilme:

- taiteellinen kokonaisvaikutelma
- sopivuus vaativaan ympäristöön
- arkisen ympäristön elämyksellisyys, kokemuksellisuus
- omaperäisyys
- alueidentiteetin luominen

Kestävyys, käyttökelpoisuus:

- liikenneturvallisuus
- tekninen toteutettavuus, rakennetekniset laatutekijät
- kestävä kehityksen periaatteet sekä valaistusratkaisun vähähiilisyys ja elinkaariominaisuudet
- huollettavuus, ylläpidettävyys
- ilkvallan ja sääolosuhteiden kestävyys
- energian kulutus ja valaistuksen ohjaus
- valaistulaitteiden sähköturvallisuus
- lopputuloksen suhde kustannuksiin

6. TEOSKOHTAINEN ARVIOINTI

Nro 1 ”Kajo” (Savolainen Kalaksi)

Teos on teknisesti kiinnostava ja kokeileva. Teoksen seinille ja kattoon heijastetut kuvat toimivat pehmeinä elementteinä, joita on helppo luoda lisää. Teoksessa on saatu vähällä ripustuksella visuaalisesti paljon aikaan. Heijastetut kuvat ovat logomaisia ja visuaalisesti hieman naiiveja. Teos loi ympärilleen lumoavan akvaariomaisen

luovat lohdullista tunnelmaa. Toisaalta teos voidaan kokea myös pelottavana. Teoksen sisällytetty tuulikellomainen äänimaailma toimii hyvin yhteen visuaalisen puolen kanssa, mutta teoksen nähtiin toimivan myös ilman ääntä.

Valot keräävät pölyä ja niiden puhtaanapitoon tulee kiinnittää huomiota. Valojen repiminen seiniltä voi osoittautua ongelmaksi. Yhdeltä sivulta tuleva valaistus voi olla haastava valon määrän suhteen. Teos luo lämmintä, kiinnostavaa ja omaleimaista kaupunkiympäristöä. Valon riittävyys sekä ilkvallan kestävä, tekninen toteutettavuus mietitytti palkintolautakuntaa.

Nro 5 "Valokolmikko" (Trioskooppi)

Teoksen idea on erikoinen sekä jännittävä, ja sen visuaalinen maailma on kiinnostava. Teos huomioi ideassaan hyvin alueen erityispiirteet. Teos näyttäytyy kuitenkin myös sekavana ja havainnekuivissa liian pimeänä. Elementit ovat kiinnostavia ja ne voisivat kiinnostaa myös lapsia.

Teoksen tausta-ajatus on hyvä, mutta se paljastuu vasta pidemmän tarkastelun jälkeen. Palkintolautakuntaa pohditutti, että ylettykö idea ehdotukseen saakka ja avautuuko se ohikulkijoille. Havainnekuivissa teoksen kokonaisvaikutelma on vaisu. Teos on monimutkainen tunnelikohteeseen, mutta voisi toimia esimerkiksi rakennuksen seinässä.

7. ESITYS PALKINTOSIJOISTA

Päätettiin seuraavaa:

1. sija: Ensimmäistä palkintosijaa ei jaeta.
2. sija: Pakkasen puremat, "Huuhdos" ja Lux Borealis "PORTAALI"
3. sija ja yleisön suosikki: lux_us: "Kaupunkimetsä"

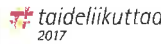
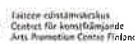
8. PALKINTOLAUTAKUNNAN SUOSITUS, TAIDETEOKSEN TOTEUTTAMINEN

Palkintolautakunta suosittelee toteutusta varten tutkittavan 2. sijan voittaneiden töiden toteutettavuutta sekä jatkokehittelyä.

9. NIMIKUORTEN AVAAMINEN

Pöytäkirjan hyväksymisen jälkeen avattiin nimikuoret.

Todettiin, että 2. sijalle asetettujen ehdotusten nimimerkki "Pakkasen Puremat" (Huuhdos) kuuluu Lightning design collective Oy:lle (Antti Hiltunen, Anuj Gala ja Jari Vuorinen sekä avustajat Ivan Sanchez ja Manuel Pantoja) sekä nimimerkki "Lux borealis" (Portaali) Suneffects Oy:lle (Tiiti Hynninen, Riku Sourama, Otso Vartiainen, Matti Jyväskylä,

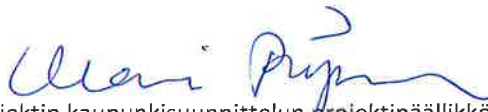
Jenni Kääriäinen, Aake Otsalalle, Mikko Kunnari, Timo Yliräisänen, Pekka Tavi, Joonas Tikkanen ja Miika Riikonen). 3. sijalle asetetun ehdotuksen nimimerkki "lux_us" (Kaupunkimetsä) kuuluu Ramboll Oy:lle (Emilia Rautkylä, Reija Pasanen, Tero Myhrberg, Essi Seiskari, Juha Hälikkä, Kaisa Lindstedt ja Jaana Riikonen).

10. TULOSTEN JULKISTAMINEN JA ESITTELY

Kilpailun tulosten julkistaminen tapahtuu tiistaina 20.6. klo 14.30. Julkistamistilaisuudesta lähetetään kutsut. Kilpailuehdotukset ja arvostelupöytäkirja ovat nähtävillä julkistamistilaisuudessa. Julkistamistilaisuuden jälkeen kilpailuehdotuksista koottu näyttely on avoinna Kuopion valtuustotalolla (Suokatu 42) 20.6.–15.8.

11. ARVOSTELUPÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUKSET

Kuopiossa 29.5.2017

Mari Piipponen, Savilahti-projektin kaupunkisuunnittelun projektipäällikkö, Kuopion kaupunki / puheenjohtaja

Ismo Heikkinen, kaupungininsinööri, Kuopion kaupunki

Elisa Hillgen, valaistussuunnittelija, Valoteknisen seuran jäsen / ks. liite 1

Aija Jaatinen, taidemuseon johtaja, Kuopion kaupunki

Leevi Lehtinen, valotaiteen läänintaiteilija, TaiKe / ks. liite 2

Airi Muhonen, yksikön päällikkö, Liikenne- ja infrastruktuuri – vastuualue, Pohjois-Savon ELY-keskus

Kirsi Soininen, markkinointijohtaja, Kuopion kaupunki

Veera Lintula, SmaRa-hanke, Kuopion kaupunki / palkintolautakunnan sihteeri

KUOPIO

Pohjois-Savon liitto tukee
maakunnan
menestystä

Tuetaan edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

#taideliikuttaa
2017

Ylipöytä
EU:lta
2014–2020

VALOA TUNNELIIN

VALAISTUSKILPAILU

Arvostelupöytäkirjan liite 1

Valoa tunneliin -valaistuskilpailu

Järjestäjätahot: Kuopion kaupungin Savilahti-projekti, SmaRa – Savilahden smarteimmat ratkaisut -hanke ja Taiteen edistämiskeskus (Taike).

11. ARVOSTELUPÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUKSET

Elisa Hillgen, valaistussuunnittelija, Valoteknisen seuran jäsen

VALOA TUNNELIIN

VALAISTUSKILPAILU

Arvostelupöytäkirjan liite 2

Valoa tunneliin -valaistuskilpailu

Järjestäjätahot: Kuopion kaupungin Savilahti-projekti, SmaRa – Savilahden smarteimmat ratkaisut -hanke ja Taiteen edistämiskeskus (Taike)

11. ARVOSTELUPÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUKSET

Leevi Lehtinen, valotaiteen läänintaiteilija, Taike